

Styrelsehandling nr 10a

Utfärdat 2020-02-07

Diarienummer 2020-0010

Revisionsrapport 2019

Informationsärende

Styrelsen för Förvaltnings AB Framtiden föreslår

Att anteckna Stadsrevisionens granskningsredogörelse för verksamhetsåret 2019.

Ärendet

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsåret 2019. Lekmannarevisorernas iakttagelser och bedömningar framgår av granskningsredogörelsen som bifogas. Uttalande till bolagsstämman lämnas i en granskningsrapport.

Årets granskning av bolaget har omfattat:

- grundläggande granskning
- granskning av ärendeberedning
- rekrytering av förvaltnings- och bolagschefer
- uppföljning av föregående års rekommendationer.

Lekmannarevisorernas bedömning är att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Staden och dess helägda bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet innebärande att verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Att bolaget har en god intern styrning och kontroll ger förutsättning att stödja detta.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Bolaget har inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Följebrev
2. Granskningsredogörelse
3. Rekommendationer lämnade till bolagets dotterbolag



Förvaltnings AB Framtiden

Granskning av verksamhetsåret 2019

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsåret 2019.

Våra iakttagelser och bedömningar framgår av granskningsredogörelsen som bifogas.

Vårt uttalande till årsstämman lämnas i en granskningsrapport. Granskningsrapporten skickas till bolaget *efter* det att styrelsen beslutat att fastställa årsredovisningen. Uttalandet i granskningsrapporten grundar sig på granskningsredogörelsen.

Göteborg den 16 januari 2020

Bengt Bivall
lekmannarevisor utsedd av
kommunfullmäktige

Lars-Ola Dahlqvist
lekmannarevisor utsedd av
kommunfullmäktige



Förvaltnings AB Framtiden

– granskning av verksamhetsåret 2019

2020-01-16

Januari 2020
Förvaltnings AB Framtiden – granskning av verksamhetsåret 2019
Diarienummer: 0168/19
Stadsrevisionen i Göteborgs Stad
Yrkesrevisor: Peter Håkansson
www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Granskning av verksamheten	5
2.1	Grundläggande granskning.....	5
2.1.1	lakttagelser.....	5
2.1.2	Bedömning.....	5
2.2	Ärendeberedning.....	6
2.2.1	Utgångspunkter i granskningen.....	6
2.2.2	lakttagelser.....	7
2.2.3	Bedömning.....	9
2.3	Granskning av rekrytering av förvaltnings- och bolagschefer.....	10
2.4	Uppföljning av konsultanvändning.....	10
2.4.1	lakttagelser.....	10
2.4.2	Bedömning.....	11
2.5	Uppföljning resor i tjänsten.....	11
2.5.1	lakttagelser.....	12
2.5.2	Bedömning.....	12
3	Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	14
4	Språkbruk och revisionstermer	14

Bilaga: rekommendationer lämnade till Förvaltnings AB Framtidens dotterbolag

1 Sammanfattning

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- granskning av ärendeberedning
- rekrytering av förvaltnings- och bolagschefer
- uppföljning av föregående års rekommendationer.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

2 Granskning av verksamheten

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning och styrning samt interna kontroll, en fördjupad granskning samt uppföljning av tidigare års granskning.

2.1 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Det innebär att revisorerna löpande följer styrelsens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten. Granskningen omfattar följande delar:

- följsamhet mot kommunfullmäktiges ägardirektiv
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll
- följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning
- styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- beslutsunderlag
- hantering av särskilda uppdrag från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

2.1.1 Iakttagelser

Den grundläggande granskningen visar inte på några avvikelser.

2.1.2 Bedömning

Lekmannarevisorernas översiktliga bedömning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som omfattats av den grundläggande granskningen.

2.2 Ärendebereidning

2.2.1 Utgångspunkter i granskningen

Lekmannarevisorerna har granskat bolagets rutiner för ärendebereidning. Beredning av ärenden har en central roll i den kommunala förvaltningen och för den politiska processen. I alla led i beslutsprocessen ska ärenden beredas i god tid och med god kvalitet och de beredningsrutiner som finns ska vara ett stöd för beslutsfattandet. En ändamålsenlig ärendebereidningsprocess är viktig för att säkerställa att styrelsen får genomarbetade beslutsunderlag. Dåligt beredda ärenden kan leda till beslut som medför oönskade ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser samt förtroendeskada för bolaget och för staden som helhet. Brister i ärendebereidningsprocessen kan också resultera i beslut som inte är juridiskt korrekta och därmed riskerar att upphävas.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om bolagets ärendebereidningsprocess är ändamålsenlig i bemärkelsen att den ger styrelsen goda förutsättningar att fatta väl avvägda och underbyggda beslut. Granskningen har avgränsats till investeringsärenden. Den uppmärksammar således om de beslutsunderlag för investeringar som ställs till styrelsen är tydliga, transparenta och innehåller erforderlig information. Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer samt stickprov. Stickproven består av sex investeringsärenden som har behandlats av styrelsen år 2019.

Ytterst bedöms de iakttagelser som görs mot aktiebolagslagen och kravet på beslutsunderlag som finns i denna. I lagen¹ framgår det således att "beslut får inte fattas i ett ärende, om inte såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter har:

1. fått tillfälle att delta i ärendets behandling, och
2. fått ett tillfredsställandeunderlag för att avgöra ärendet"

För Göteborg Stads bolag finns en särskild anvisning för hur ärenden inom bolagskoncernen ska beredas. Anvisningen gäller alla hel- och delägda bolag i koncernen Göteborgs Stadshus och anger att ärenden ska beredas på ett strukturerat sätt på alla nivåer i stadens bolag. För den här granskningens vidkommande är följande krav av särskild betydelse:

- Ett enskilt ärende ska vara komplett såtillvida att ärendets bakgrund och sammanhang ska beskrivas i beslutsunderlaget. Detta är viktigt för att styrelsen ska kunna läsa och förstå beslutsunderlag utan att ha tillgång till ytterligare information som kan ha framkommit i andra instanser.
- Beslutsunderlag ska disponeras utifrån vissa gemensamma rubriker. Följande ska således ska framgå: förslag till beslut, sammanfattning, ekonomiska konsekvenser, samt ett antal olika perspektiv.² Vidare ska

¹ Aktiebolagslagen 8 kapitel §21

² De perspektiv som hänsyftas är barnperspektivet, jämställdhetsperspektivet, mångfaldsperspektivet, miljöperspektivet och omvärldsperspektivet.

en bakgrund, en ärendebeskrivning, styrelsens bedömning, samt en bedömning av ärendets principiella beskaffenhet framgå.

Utöver att utgå från Stadshus anvisning har även delar av kommunfullmäktiges riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll utgjort revisionskriterier i granskningen. Riktlinjen uttrycker bland annat att stadens nämnder och styrelser kontinuerligt ska hantera de risker som är förknippade med väsentliga verksamhetsområden, processer och projekt.³

2.2.2 Iakttagelser

2.2.2.1 Bolagets rutiner för ärendeberedning

Framtiden har ingen egen anvisning för ärendeberedning utan använder sig av Göteborgs Stadshus anvisning. Hur investeringar ska hanteras regleras i bolagets ägardirektiv och i bolagets projekt- och investeringsriktlinjer. Av bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ”ansvarar för och beslutar om koncernens nyproduktion av bostäder i nära samverkan med de allmännyttiga bolagen”. Utöver att ansvara för, och besluta om, nyproduktion ska bolaget godkänna större investeringar i dotterbolagen. Enligt de koncerngemensamma projekt- och investeringsriktlinjerna ska projekt om 15 miljoner kronor, eller mer, underställas bolagets styrelse för beslut. Till projekt räknas utöver nyproduktion, underhåll och ombyggnationer också rivningar, samt köp och försäljningar av fastigheter.

Enligt projekt- och investeringsriktlinjerna ska de beslutshandlingar som underställs bolagets styrelse innehålla vissa uppgifter. Utöver att beskriva projektets syfte och mål, omfattning, ekonomiska förutsättningar och de risker som finns för att målen inte nås, ska beslutshandlingen innehålla en lönsamhetskalkyl. Om ett projekt inte når fastighetsekonomisk lönsamhet ska det kunna motiveras med andra hänsyn. Sådana hänsyn kan vara lagkrav, eller sociala och/eller ekologiska motiv som stärker bolagets varumärke. Om ett projekt kräver en nedskrivning ska denna motiveras. Vad gäller tidsplan för styrelseärenden säger riktlinjerna att ärenden ska beredas i god tid och med hänsyn tagen både till det aktuella dotterbolagets styrelse och till den egna styrelsen.

Under granskningens gång har bolaget upprättat en riktlinje för projekt och investeringar vid nyproduktion av bostäder. Lekmannarevisorerna har tagit del av riktlinjen, som ännu inte har beslutats av styrelsen. Bolaget har också upprättat koncerngemensamma riktlinjer för renovering och underhåll i

³ Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll § 16. Se även §19 om skyldigheten att lyfta frågor av principiell karaktär, §20 om ansvaret för att samråda och aktivt söka samverkan med andra, §21 om ansvaret att se till att vara så informerad att kunna ta ansvar och löpande fatta beslut samt §22 om ansvaret att alltid på eget initiativ informera kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om sådant som kan vara av betydelse för den kommunövergripande nivån.

befintligt bestånd. Dessa beslutades av styrelsen den 29 augusti 2019. De båda riktlinjerna ska, enligt bolaget, ersätta ovan nämnda projekt- och investeringsriktlinjer.

2.2.2.2 Granskning av investeringsärenden

Som framgår ovan har vi granskat sex investeringsärenden som styrelsen har beslutat om under 2019. Tre av ärendena är beslut om nyproduktion och tre avser renoveringar/ombyggnationer. Av de tre nyproduktionsprojekten är två från Egnahemsbolaget och ett från Framtiden Byggutveckling. Vad gäller de tre renoverings- och ombyggnationsprojekten är de från Familjebostäder, Poseidon och Bostadsbolaget. De iakttagelser som vi har gjort rör främst ärendenas utformning utifrån de rubriker som enligt Stadshus anvisning ska användas samt hur risker ska hanteras i projekten.

De granskade investeringsärendena följer överlag den ärendestruktur som Stadshus anvisning föreskriver. Vi noterar i sammanhanget att underlagen består av två delar; ett underlag förberett av Framtiden och en bilaga från det dotterbolag som ansvarar för projektet. Bilagan har fungerat som beslutsunderlag i berört dotterbolag. Det granskade underlaget från Framtiden Byggutveckling avser produktionen av ett hus som Familjebostäder sedermera ska äga och förvalta.

Samtliga sex underlag från Framtiden inleds med rubriken ”förslag till beslut i styrelsen”, därefter följer sammanfattande information om ärendena och dess ekonomiska konsekvenser. Den sammanfattande informationen presenteras under delvis olika rubriker. I de underlag från dotterbolagen som biläggs Framtidens underlag beskrivs ärendena i större detalj. Dessa är utformade på olika sätt, beroende på från vilket bolag de kommer, men innehåller bakgrundsbeskrivningar av projekten, ekonomin i projekten – inklusive avkastning och eventuella behov av nedskrivningar – samt någon form av riskanalys.

Enligt Stadshus anvisning ska beslutsunderlag redogöra för hur beslut påverkar ett antal perspektiv; däribland barn-, jämställdhets-, och miljöperspektivet. Av de granskade investeringsärendena beaktas perspektiven i fem av sex underlag. Vi noterar att beskrivningarna av hur perspektiven påverkas av projekten varierar i omfattning och tydlighet. De granskade underlagen från Egnahemsbolaget kan nämnas som exempel. I båda dessa står det att barnperspektivet har beaktats i planprocessen genom en barn- och socialkonsekvensanalys. Det framgår emellertid inte vad dessa analyser kommit fram till. Det står vidare att Egnahemsbolaget arbetar aktivt med att anpassa såväl kommunikation som dialog och tillgänglighet för att undvika diskriminering ur jämställdhets- och mångfaldsperspektiven.

Vad denna anpassning innebär och hur den påverkar diskriminering tydliggörs emellertid inte.

För att kontrastera kan nämnas att Familjebostäder under samma rubrik (jämförelseperspektivet) konstaterar att kvinnor, och då främst utomeuropeiska kvinnor, känner sig mer otrygga än män. För att hantera detta i det renoveringsprojekt som vi har granskat avser bolaget bland annat att satsa på ny belysning, tydligare stråk och nya lekplatser i nära anknytning till de boende.

Under granskningen har Göteborgs Stad tagit fram en ny ärendemall som istället för att innehålla de fem perspektiven kommer utgå ifrån tre dimensioner: den ekonomiska, sociala och ekologiska dimensionen. Syftet är att alla ärenden ska beskriva vilka konsekvenser som ärendena får utifrån dimensionerna. Bolaget känner till den nya ärendemallen och uppger att den kommer att förenkla beredningen av ärenden.

Som framgår ovan belyser samtliga ärenden, i någon utsträckning, vilka risker som följer med investeringarna/projekten. Vi noterar att beskrivningarna av risker också varierar. I två av fallen beskrivs riskerna förhållandevis fullödigt och dotterbolagen ifråga – Familjebostäder och Framtiden Byggutveckling – beskriver också hur riskerna kan hanteras. I övriga fall beskrivs kortfattat främst vilka ekonomiska risker som följer med projekten, men underlagen beskriver inte hur riskerna ska hanteras innan eller under projektens gång. I två beslutsunderlag – båda från Egnahemsbolaget – beskrivs risken att intäkterna minskar med tio procent, och/eller att kostnaderna varken ökar eller minskar, som det värsta tänkbara scenariot. Skulle detta inträffa skulle vinstmarginalerna i de båda projekten bli noll procent. I intervjuer med företrädare från Framtiden framgår att den här risken är liten och att den förutsätter ett antal antaganden som inte framgår av beslutsunderlaget. Hur risken ska hanteras framgår inte av något av de två underlagen.

Som framgår ovan ska ett ärende alltid ta ställning till om det är av principiell beskaffenhet. I inget av de granskade ärendena har bolaget tagit ställning till detta.

2.2.3 Bedömning

Lekmannarevisorerna gör bedömningen att bolaget överlag har väl fungerande rutiner för beredning av ärenden men att det finns förbättringsområden. Bolaget har riktlinjer för hur projekt- och investeringar ska hanteras. Dessa beskriver på ett förhållandevis tydligt sätt hur investeringar ska hanteras och när Framtiden i egenskap av koncernmoder ska involveras.

Efter att ha granskat ett antal investeringsärenden bedömer vi att bolaget behöver vidta åtgärder som säkerställer att dessa blir mer likformiga avseende tydlighet och kvalitet. De ärenden som vi har granskat har i varierande omfattning beaktat de fem perspektiv som enligt Göteborgs Stadshus anvisning alltid ska belysas. Vi uppmanar bolaget att, i samband med att den nya ärendemallen börjar användas, säkerställa att samtliga tre dimensioner beaktas på ett tydligt och fullödigt sätt.

Som framgår ovan varierar riskbeskrivningarna i investeringsärendena i tydlighet. Mot bakgrund av kravet i stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll att risker ska beaktas i centrala verksamhetsområden och processer bedömer vi att bolaget behöver utveckla hur de risker som följer med renoverings-, ombyggnations-, och nyproduktionsprojekt beskrivs och hanteras. Detta är viktigt för att ge styrelsen en så fullständig bild av bolagets/koncernens projekt som möjligt och i förlängningen för att leva upp till aktiebolagslagens krav att beslut inte får fattas om inte styrelsen har erhållit ett tillfredsställande beslutsunderlag.

Medan de ärenden som vi har granskat har utgjort investeringar, ett område som vanligtvis faller inom styrelsens mandat och regleras av bolagets ägardirektiv, uppmanar vi bolaget att framgent ta ställning till om ärenden är av principiell beskaffenhet.

2.3 Granskning av rekrytering av förvaltnings- och bolagschefer

Stadsrevisionens granskning av rekrytering av förvaltnings- och bolagschefer blev klar den 22 oktober 2019. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnder och styrelser hanterar rekryteringar av förvaltnings- och bolagschefer på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningen omfattade Angereds stadsdelsnämnd, Askim-Frölunda-Högsbo stadsdelsnämnd, fastighetsnämnden, Förvaltnings AB Framtiden, Higab AB, lokalnämnden och kommunstyrelsen.

Revisionsrapporten (dnr: 0259/18) har översänts för beaktande till samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad.

2.4 Uppföljning av konsultanvändning

Lekmannarevisorerna granskade år 2015 bolagets konsultanvändning. Granskningen resulterade i att följande rekommendation lämnades till styrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att utarbeta en rutin för informationssäkerhet i enlighet med kommunfullmäktiges säkerhetspolicy och riktlinje för informationssäkerhet.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom intervjuer och dokumentstudier.

2.4.1 Iakttagelser

I 2018 års uppföljande granskning konstaterade lekmannarevisorerna att bolaget behövde upprätta en rutin för hur anlitade konsulter ska ges tillgång till bolagets it-system. Sedan dess har bolaget upprättat en rutin för styrning av åtkomst till it-system. Denna beslutades av vd den fjärde juni 2019.

Enligt rutinen ska behörigheter till bolagets olika informationssystem baseras på medarbetarnas arbetsuppgifter. När tillfälligt anställd personal, som konsulter, får tillgång till bolagets system ska, enligt rutinen, alltid ett slutdatum för behörigheten anges. För att säkerställa att behörigheter är korrekt tilldelade ska den som systemansvarig för respektive system årligen gå igenom vilka som har tillgång till systemet och vid behov ta bort behörigheter.

2.4.2 Bedömning

Mot bakgrund av de åtgärder som bolaget har vidtagit bedömer vi att 2015 års rekommendation är omhändertagen.

2.5 Uppföljning resor i tjänsten

Lekmannarevisorerna granskade 2018 bolagets rutiner för resor i tjänsten. Granskningen syftade till att bedöma om styrelsen hade säkerställt tillräcklig intern kontroll avseende resor i tjänsten. Utöver att utgå från stadens policy och riktlinjer för resor i tjänsten användes Skatteverkets vägledningar för studie- och konferensresor samt förmåner som revisionskriterier. Granskningen visade att bolaget behövde stärka den interna kontrollen inom detta område.

Lekmannarevisorerna noterade bland annat följande förbättringsområden:

- Bolaget bör vidta åtgärder för att öka upprättandet av reseräkningar. Den stickprovsgranskning av resor som vi gjorde visade att det fanns en bristande disciplin vad gällde att skriva reseräkningar. Enligt skattereglerna ska en anställd ersättas skattefritt för de arbetsrelaterade utgifter hen har under en tjänsteresa. En reseräkning utgör ett underlag för dessa ersättningar liksom för skattepliktiga förmåner, såsom fria måltider vid kurser, konferenser och studieresor.
- I de fall medarbetarna använder egen bil i tjänsten och får ersättning för relaterade utlägg, bör detta godkännas skriftligt av medarbetarens chef. För att avgöra vilka ersättningar som medarbetarna har rätt till, och för att bolaget ska kunna klimatkompensera, behöver bolaget säkerställa att körjournaler upprättas på ett korrekt och konsekvent sätt.
- Beslut och godkännanden om resor bör, för att öka transparensen, ske skriftligt.

Mot bakgrund av ovanstående bedömningar riktade lekmannarevisorerna följande rekommendation till styrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att se över följsamheten till stadens policy och riktlinjer för resor i tjänsten, Skatteverkets regler, egna anvisningar och även beakta de iakttagelser och bedömningar som framkommit i denna granskning.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom intervjuer, dokumentstudier och stickprov.

2.5.1 Iakttagelser

Styrelsen anger i sitt yttrande till lekmanarevisorerna att bolaget har uppdaterat de skrivningar i personalhandboken som rör resor i tjänsten. Enligt personalhandboken ska tjänsteresor alltid godkännas skriftligt av chef. Det skriftliga godkännandet kan, enligt personalhandboken, ske i form av ett mejl. Av personalhandboken framgår vidare att privat bil endast undantagsvis, och när arbetssituationen så kräver, får användas i tjänsten. I de fall en medarbetare tillåts använda sin privata bil, och ha rätt till ersättning för de kostnader som följer av detta, krävs ett skriftligt godkännande av vederbörandes chef. Enligt uppgift från bolaget har man inte beviljat några undantag under året och det har heller inte inkommit några körjournaler, eller anspråk på milersättningar, från medarbetarna.

I årets uppföljning har vi gjort nya stickprov på resor. Resorna har varit av karaktären konferens- och studieresor och resor till kurser och utbildningar. Totalt har stickproven omfattat tio resor och tolv resenärer. Vi har kunnat ta del av program, eller motsvarande, för samtliga resor. Stickprovsgranskningen visar att sex av de tolv resenärerna har upprättat reseräkningar. Vi har tagit del av fem skriftliga beslut om resor. Av dessa har en avsett en utlandsresa och godkänts av styrelsen. Bolaget uppger att man av praktiska skäl kommer att frångå kravet i personalhandboken att även resor inom landet – såsom konferensresor och resor till kurser – ska godkännas skriftligt.

Som en del av dess internkontrollarbete har bolaget gjort egna stickprov på resor i tjänsten. Dessa visar, likt våra, att reseräkningar inte har upprättats på ett konsekvent sätt. Enligt uppgift från bolaget upplever medarbetarna att instruktionerna i personalhandboken är otydliga, bland annat vad gäller hur reseräkningar utgör grund för eventuell förmånsbeskattning. Personalhandboken kommer därför att revideras, varefter medarbetarna kommer att informeras om ändringarna på bolagets arbetsplatsträffar.

2.5.2 Bedömning

Lekmanarevisorerna bedömer att bolaget i vissa avseenden har förbättrat sina rutiner för resor i tjänsten. Vi ser positivt på bolagets nya rutin att pröva vilka medarbetare som har behov av, och därmed rätt till, att använda den egna bilen i tjänsten. Vi anser att bolaget härmed möter kravet i stadens riktlinjer att anställda i första hand ska använda kollektiva färdmedel och att privat bil endast i undantagsfall får användas för resor i tjänsten.

Granskningen visar att reseräkningar upprättas, men att det alltjämt förekommer brister. Medan det är de anställdas individuella ansvar att upprätta reseräkningar är det arbetsgivarens skyldighet att informera härom. Vi ser positivt på att bolaget under året har uppmärksammat den här frågan inom ramen för

Granskningsredogörelse

internkontrollarbetet och att man kommer att informera ytterligare om betydelsen av att upprätta reseräkningar. Mot bakgrund av detta gör vi bedömningen att föregående års rekommendation är omhändertagen.

3 Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer. Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses i regel två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapporter och granskningsredogörelser.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag och nämnder. Dessa redovisas löpande under året till kommunfullmäktige i revisionsrapporter.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar den granskning som gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen

4 Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast. När det gäller nämnderna kan en anmärkning lämnas med eller utan tillstyrkan om ansvarsfrihet.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder som nämnden eller bolaget har gjort för att följa revisorernas rekommendationer.



Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Bilaga: rekommendationer lämnade till Förvaltnings AB Framtidens dotterbolag

Bilagan innehåller de rekommendationer som lekmannarevisorerna i Förvaltnings AB Framtidens dotterbolag lämnar i 2019 års granskning. Vissa av rekommendationerna lämnades ursprungligen i tidigare års granskning.

Bostads AB Poseidon

Område	Rekommendation
Systematiskt brandskyddsarbete	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa att bolagets systematiska brandskyddsarbete bedrivs i enlighet med gällande krav (rekommendationen lämnades år 2018).

Familjebostäder i Göteborg AB

Område	Rekommendation
Upphandling av byggtreprenader	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen för Familjebostäder i Göteborg AB att vidta åtgärder som säkerställer att bolagens entreprenadupphandlingar dokumenteras på ett tillfredsställande sätt.
Personsäkerhetsarbete	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa att bolagets systematiska brandskyddsarbete bedrivs i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete och övriga krav (rekommendationen lämnades 2018).

Göteborgs stads bostadsaktiebolag

Område	Rekommendation
Grundläggande granskning	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att upprätta och besluta om samlad riskbild och intern kontrollplan i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll.
Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa att bolagets systematiska brandskyddsarbete bedrivs i enlighet med gällande krav (rekommendationen lämnades 2018).

Gårdstensbostäder AB

Område	Rekommendation
Systemet för intern styrning, uppföljning och kontroll	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att i samband med årsrapportens upprättande lämna en bedömning om systemet för styrning, uppföljning och kontroll fungerar på ett betryggande sätt.
Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att utveckla bolagets uppföljning av lokalhyresgästavtal. Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att se till att få åiterrapportering av om bolagets rutiner avseende SBA är ändamålsenliga, statusen på SBA samt om bolaget har en acceptabel säkerhetsnivå (rekommendationerna lämnades 2018).

Göteborgs Egnahems AB

Område	Rekommendation
Systemet för intern styrning, uppföljning och kontroll	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att stärka den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen genom att vidta lämpliga åtgärder för att omhänderta de brister som har framkommit i granskningen.